

DUSZA ZAKŁĘTA W FORTEPIANIE

Film dokumentalny. (60 minut)

scenariusz i reżyseria: **Judyta Fibiger**

zdjęcia: **Janusz Szymański**

montaż: **Jakub Motylewski**

muzyka: **Jan A.P. Kaczmarek**

producent: **Robert Rhodin**

Produkcja **White Shark Studios**

Rok produkcji: **2022**

"Jestem pod wielkim wrażeniem tego filmu. Jest pięknie zrobiony, stąpa po niewiarygodnie emocjonalnej linii i jest świadectwem ludzkiego ducha. Najbardziej urzekło mnie jego tempo. Rytm filmu to jest coś, czego nie można się nauczyć. Tylko dobrzy reżyserzy rodzą się z jego świadomością".

Joel Cohen, scenarzysta „Toy Story”, „Garfield”

Czy fortepian ma duszę? Jeśli tak to czym ona jest? Czy jest nieuchwytna – czy może jej twórcą jest konstruktor fortepianu?

Jednym z nich był urodzony w Kaliszu w 1912 roku Gustaw Arnold Fibiger. Jego pasja tworzenia instrumentów przetrwała nawet w czasach, gdy po wojnie zabrano mu rodzinną fabrykę.

Kim był? Walczącym w obronie Warszawy Polakiem o niemieckich korzeniach, wielkim patriotą ale również jedynym w Polsce konstruktorem fortepianów, który doprowadził do rozwoju przemysłu muzycznego w naszym kraju.

„Dusza zaklęta w Fortepianie” to historia założonej w 1889 roku w Kaliszu Fabryki Fortepianów i Pianin Arnold Fibiger – największej polskiej fabryki fortepianów.

W dokumencie pojawią się unikalne archiwalia pokazujące znacjonalizowaną fabrykę, której nazwa po wojnie została przez ówczesne władze bezprawnie zamieniona na „Calisję”.

Lecz chodzi przecież o tytułową duszę.

Gdy znajdujemy oparty o ścianę, zapomniany fortepian natrafiamy na pierwszy jej trop. Kamera zaczyna z przyjemnością obserwować przywracanie instrumentowi życia. Dotyk renowatorów, którzy wiedząc, iż Gustaw, ich mistrz, zaprojektował go tuż przed wojną mając zaledwie 27 lat przeżywają to mocno. Błyszczą masywna złożona żeliwna rama, dalej okute kaszmirową młotki, niemalże namacalny zapach szlifowanego drewna.

„Myśmy robili, że drewno grało. I to było piękne” powie ktoś w filmie.

Na końcu ten największy zbudowany w Polsce fortepian Iłni.

Gdy w finalnym momencie filmu Leszek Możdżer zasiada do nieznanego mu wcześniej instrumentu – nie może przestać na nim grać.

Kalisz jest również z pewnym powodów szczególnie bliski kompozytorowi Janowi A.P. Kaczmarekowi dlatego zgodził się wystąpić w filmie.

„To było wielkie, że Gustaw Fibiger, mimo tego, że fabryka nie była już jego własnością, umiał wejść w ten świat, już nie swój, już nie kierowany przez siebie i służyć idei doskonałego fortepianu czy pianina. To było niezwykle.

Tylko ludzie o wielkim sercu, o wielkim duchu, potrafią z takim oddaniem służyć jakiejś idei. Ta idea była w nim tak głęboko zasadzona, że jej służył.

Mnie to nie dziwi, człowiek wielkiej pasji będzie to robił, mimo tego, że zmieniły się okoliczności, bo jest w nim ciągle nadzieja i upór, żeby pomagać tej idei, żeby te fortepiany w jego przypadku, były coraz lepsze, żeby one oddawały ten idealny świat, który gdzieś tam można z nich wyczarować. Dla mnie jest to przejaw niezwyklej osobowości Gustawa Fibigera.”

Jan A.P. Kaczmarek

Kalisz to obecnie największe zagłębie renowacji fortepianów i pianin na świecie.

Judyta Fibiger

Urodzona w 1975 roku w Warszawie.
Reżyseruje i produkuje filmy dokumentalne.

Producent wykonawczy filmu
„Beats of freedom – Zew Wolności” (2010).

Reżyseria:
„Political Dress” (2011)
„Tomasz Ossoliński. Before The Show” (2014)
„Moja Wielka Biba” (2022)

Autorka książek:
„Świat według Smirnoffa”,
„Swego nie znacie – czyli Polska
oczami obcokrajowców”
oraz „Barbara Hulanicki. Ważne jest tylko jutro”.

